

Stichting Nederlandse Onafhankelijkheid

Speech Hannah Verbeek

tijdens de

2^e Officiële herdenking van de Nederlandse Onafhankelijkheid

op vrijdag 26 juli 2019

in de Eerste Kamer der Staten Generaal te Den Haag

Als ik terugdenk aan de geschiedenislessen die wij over de tachtigjarige oorlog hebben gehad, dan denk ik gelijk aan allerlei creatieve opdrachten waar mijn geschiedenisdocent ontzettend zijn best op had gedaan. Vooral heel veel knippen, plakken, opzoeken en overleggen was hoe je deze opdrachten het allerbest aan kon pakken. Geschiedenis voor gevorderden, noemden wij dit wel. Bezig zijn met de stof en leerlingen motiveren om zelf informatie op te zoeken en op deze manier hun eigen leerstijl te laten ontdekken. En dat opzoeken, dat was ook wel nodig. Alhoewel we inmiddels alle jaartallen wel uit ons hoofd kennen, was het maken van een tijdlijn tijdens de introductie les over de Republiek toch nog best een uitdaging. Al die pacificaties en unies zijn er bovendien best een hoop.

Het Plakkaat van Verlatinghe was een van de begrippen die ongetwijfeld in mijn zoekgeschiedenis heeft gestaan. Inmiddels kan ik ook hier de definitie feilloos van opnoemen, die luidt namelijk: ‘Het Plakkaat van Verlatinghe is een plakkaat ondertekend op 26 juli 1581, waarin een aantal provinciën van de Habsburgse Nederlanden Filips II afzetten als hun vorst. Het kan worden gezien als de onafhankelijkheidsverklaring van de Nederlanden.’ Een duidelijke maar toch vrij algemene uitleg van wat het document nou precies inhoudt. Al staat het belangrijkste wel in de definitie heb ik zelf nooit een beeld gehad van wat het plakkaat inhoudelijk nou precies voorstelt. Ik heb een poging gedaan om een deel van het originele plakkaat te lezen, maar hierdoor raakte ik alleen maar verder van huis. Ik zou een deel citeren, maar ik heb geen idee wat de helft van de woorden in de zin betekend, dus sla ik dat maar even over.

Dit is precies waarom ik denk dat het hertaalde plakkaat van Verlatinghe een enorme hulp zal bieden aan jongeren met het vak geschiedenis. Door een duidelijker beeld van de inhoud, zal je namelijk ook beter onthouden wat het precies is. Zo’n definitie klinkt natuurlijk hartstikke leuk en aardig, maar pas al je begrijpt wat de inhoud van het document is en in staat bent in je eigen woorden uit te leggen wat je bij het plakkaat van Verlatinghe voor moet stellen, begrijp je pas waar je het over hebt. Bovendien zal het ongetwijfeld meer duidelijk bieden in het onderscheid tussen alle verschillende hoogtepunten tijdens de tachtigjarige oorlog voor jongeren met het vak geschiedenis.

Het plakkaat is geschreven in een taal die voor menig geschiedenis leerling te begrijpen is. Natuurlijk hebben we het nog niet over Jip en Janneke en dat is uiteraard ook niet de bedoeling. Termen als ‘zaliger nagedachtenis’ bijvoorbeeld, zijn woorden waar je misschien nog wel over zou kunnen struikelen. Echter is de inhoud van het hertaalde document gericht op de doelgroep, en ik ben van mening we hier goed in zijn geslaagd.

Stichting Nederlandse Onafhankelijkheid

Als ik naar de inhoud kijk zijn voor mij persoonlijk de acht regels waarin wordt verteld over hoe de omgang met de koning nu verder zal gaan na hem te hebben afgezworen, het aller nuttigst zijn. Deze acht regels luiden:

1. De koning van Spanje wordt vervallen van de heerschappij verklaard;
2. Hij blijft voortaan buiten ieder overleg;
3. Alle ambtsdragers zijn ontslagen van de eed van trouw aan hem;
4. Zijn zegels mogen niet meer worden gebruikt;
5. Ze worden vervangen door de zegels van de Staten Generaal;
6. Er worden geen munten met zijn wapen meer geslagen;
7. Alle ambtsdragers zullen een eed van trouw aan de Staten moeten zweren;
8. Deze verordening moet op gewone wijze worden gepubliceerd.

Ik heb zelf als geschiedenis leerling ontzettend veel aan het hertaalde plakkaat gehad, en anderen zullen er ongetwijfeld net zo veel aan hebben als ik.